

Lisa 4. Kaasamistabel: 2030. aasta järgse energiatõhususe õigusraamistiku avalik konsultatsioon.

Märkuse esitaja	Märkuse sisu	Kommentaar
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium esitab Kliimaministeeriumile 2030. aasta järgse ELi energiatõhususe õigusraamistiku kohta järgmised ettepanekud. Euroopa Komisjoni avaliku konsultatsiooni küsimustikku täites tuleks joonduda järgnevalt esile toodud vastuste variantide taha. ELi energiatõhususe õigusraamistikku tuleb ühtlustada ja selle rakendamine tuleb muuta paindlikumaks, et vähendada halduskoormust. Turuosalistele tuleb anda selgemaid suuniseid ja teavet, parandada tuleb programmide kavandamist ja rakendamist, eelkõige reageerimisvõime, ajakohasuse ja tegevuse tõhususe osas. Lihtsustada tuleb energiasäästu seire ja kontrolli meetmeid, et tagada piiriülene koostalitlus, vähendada tehingukulusid ning suurendada investeeringuid energiatõhususse ja turu laiendamisse. Energiatõhususe eesmärkide saavutamiseks ehitatud rahastamisraamistikus tehtavad valikud sõltuvad sellest, kui turulähedane on olukord või kui suur on turutõrge. Suure turutõrke korral on vaja toetusi, turulähedase olukorra puhul	Arvestatud.

	piisab pehmematest meetmetest. See tähendab, et turutõrgete korral peaks saama rakendada näiteks ka toetusi- ja subsiidiume ning muul juhul peaks piisama ka näiteks energiatõhususega seotud sooduslaenudest või muudest avaliku sektori tagatistest. Energiatõhusust tuleks suurendada seal, kus on selleks kõige suurem potentsiaal. Taoliste otsuste aluseks peab olema põhjalik analüüs ja teadmine selle kohta, kus täna raisatakse kõige rohkem. Mis puudutab energiatõhususe direktiivi sätteid avaliku sektori kohta, siis kindlasti tuleb jätkata energiaaudititega, sest need annavadki infot, mida saaks ja mida on mõistlik energiatõhususe suurendamiseks teha. Mis puudutab andmekeskusi, siis tuleks näha ette meetmed, millega toetatakse nende loimumist energiasüsteemi. Kui kulu-tulu analüüs näitab, et heitsoojuse või ülemäärase soojuse või tootmisprotsessi käigus tekkivad soojuse kasutamine on mõistlik, siis võiks seda kasutada ka kohustuslikuks tegemata. Samas võib ettevõtte jaoks olla olulisemaid investeeringuid või rahastamispiiranguid, mis ei võimalda heitsoojust jmt kasutusele võtta, isegi kui see oleks mõistlik - ka sel juhul on kohustuslikkus küsitav. 2030. aasta järgse energiatõhususe poliitikakujundamisel	
--	--	--

	tuleks säilitada teatud ELi tasandi siduv eesmärk ja samal ajal tagada liikmesriikidele paindlikkus vastavalt nende eripäradele. Riikide olukord on erinev ja ühtset lähenemist ei saa kõikjal kasutada. Üks ELi tasandi eesmärk hajutaks vastutust. Edusamme tuleks jälgida nii energiatarbimise kui ka energiatõhususe seisukohalt, sest need kajastavad erinevaid aspekte ja on olulised. Samas peab arvestama ka energia liigiga – taastuvenergia tarbimine võib ka kasvada, oluline on fossiilsete kütuste tarbimise vähenemine - energiatõhusus on aga asjakohane mõlema energialiigi puhul. Kõige paremini tagaks 2030. aasta järgsete energiatõhususeesmärkide täitmise senisest parem ja fookuseeritum rahastus ja parem tehniline abi. Keskenduda tuleks nii pakkumise kui ka nõudluse poolele, kui just pole selge, et ühel neist on vähene potentsiaal. Vähese süsinikuheitega energiasüsteemi kavandamise ja käitamise jaoks tuleks energiatõhususe põhimõtteid siseriikliku energiasüsteemi planeerimisel paremini kohaldada.	
Rahandusministeerium	 RAM_EED avaliku konsultatsiooni küsim	Arvestatud.
Regionaal- ja	Regionaal- ja Põllumajandusministeerium esitab järgmised	Arvestatud osaliselt avalikule konsultatsioonile

Põllumajandusministeerium	ettepanekud avaliku konsultatsiooni kohta – energiatõhususe õigusraamistik pärast 2030. aastat: 1. Oluline on tagada, et õigusraamistik ei piiraks tõhusa kaugkütte nõuetega kohalikul biomassil töötavaid väikseid ja keskmisi kaugküttevõrke, mis on oluline energiapuudust toetav lahendus, eriti olukorras, kus elektrifitseerimine ei pruugi olla realistlik alternatiiv. 2. Heitsoojuse taaskasutuse nõuded tuleks sõnastada selliselt, et need ei tekitaks ebaproportsionaalseid kulusid väikestele ettevõtjatele, vaid keskenduksid suurtele heitsoojuse allikatele (suurtööstus, andmekeskused). 3. Energiaauditite ja -juhtimissüsteemide kohaldamise künnised peaksid sõltuma energiatarbimisest, et see ei tekitaks väiksematele ettevõtetele ebaproportsionaalset halduskoormust.	vastamisel ja seletuskirja koostamisel. Kaugkütet (sh. biomassi) ja heitsoojuse teemat põhjalikult ei kirjeldatud, sisend antakse 2026 II kvartal avaldatavas Euroopa kütte- ja jahutuse strateegias.
Sotsiaalministeerium	Energiatõhususe 2030+ raamistiku avaliku konsultatsiooni osas teeksime Sotsiaalministeeriumi poolt ühe üldise kommentaari eluaseme taskukohasuse vaates, mis kuulub meie haldusalasse. Taskukohaste eluasemete parem kättesaadavus on oluline sotsiaalpoliitika seisukohalt. Paljud inimesed, kes vajavad eluruumi tagamise teenust kohaliku omavalitsuse kaudu, satuvad sellesse vajadusse just seetõttu, et neil ei ole võimalik turutingimustel eluaset üürida või omandada. Seega toetab taskukohase eluasemepoliitika tugevdamine ka sõltumatumat toimetulekut ning vähendab sotsiaalabist sõltuvust.	Arvestatud osaliselt avalikule konsultatsioonile vastamisel ja seletuskirja koostamisel. Kulutõhusus on läbivalt oluline teema.

	Energiatõhususe õigusraamistikul on otsene seos taskukohase elamispinna tagamisega, kuna hoonete energiatõhususe parandamine aitab vähendada leibkondade püsikulusid, eelkõige energiakulusid. Pärast 2030. aastat kavandatavad meetmed hoonete, kütte- ja jahutussüsteemide ning renoveerimise valdkonnas toetavad eluasemete pikaajalist taskukohasust eeldusel, et neid rakendatakse sotsiaalselt õiglaselt ja sobiva rahastusraamistikuga. Seetõttu on oluline, et energiatõhususe eesmäärke toetaksid sihitud toetused, finantsinstrumendid ja tehniline abi, et vältida kulude ülekandumist elanikule ning tagada, et energiatõhususe nõuded ei suurendaks eluasemehindu või üürikoormust, vaid aitaksid kaasa taskukohase ja jätkusuutliku elamispinna kättesaadavusele.	
MTÜ Saarte Energiaagentuur (EISEA)	 Saarte Energiaagentuur_EED	Osaliselt arvestatud.
Elering	 Elering_EED avaliku konsultatsiooni küsim	Osaliselt arvestatud.
Narva linn	 Narva linn_EED avaliku konsultatsioon	Osaliselt arvestatud.
Otepää vald	 Otepää vald_EED avaliku konsultatsioon	Osaliselt arvestatud.

Riigi Kinnisvara AS	 RKAS_EED avaliku konsultatsiooni küsim	Osaliselt arvestatud.
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (TTJA)	 TTJA_EED avaliku konsultatsiooni küsim	Osaliselt arvestatud.
Viljandi linn	 Viljandi linn_EED avaliku konsultatsioori	Osaliselt arvestatud.
Konkurentsiamet	Vaatasime küsimustiku läbi ning kuna see on laiema käsitlusega kui Konkurentsiameti fookus, siis jagame seoses (kaug)küttesektoriga enda mõtteid, mida võiks kindlasti energiatõhususe eesmärkide puhul arvesse võtta. Energiatõhususe kõrval on reguleeritud sektorites, nagu kaugküte, oluline ka energiatõhususe eesmärkide saavutamiseks tehtavate investeeringute otsene mõju lõpptarbijale. Kohalikele omavalitsustele peaks jääma piisav paindlikkus, et otsuste tegemisel arvestada piirkondlike eripäradega. Nii on võimalik tagada, et energiatõhususe nimel tehtavad investeeringud on tarbijate jaoks majanduslikult põhjendatud ja jõukohased. Samuti on sihtfinantseeringute abil tehtud investeeringute puhul oluline vaadata tulevikku – kuidas tagada ettevõtjate võimekus neid investeeringuid edaspidi oma vahenditest hooldada ja jätkusuutlikult hallata.	Arvestatud osaliselt avalikule konsultatsioonile vastamisel ja seletuskirja koostamisel. Kaugkütet (sh. biomassi kasutamist) ja heitsoojuse teemat põhjalikult ei kirjeldatud, sisend antakse 2026 II kvartal avaldatavas Euroopa kütte- ja jahutuse strateegias.
Kaitseministeerium	<i>Palve lisada seisukoht number 7 (riigikaitseliste objektide jt erand) ka küsimustiku juurde.</i>	Arvestatud, küsimustikku lisatud